

FACULTY
OF LAW
Charles University

Ukončování život udržující léčby: aktualizace Doporučení představenstva ČLK č. 1/2010

doc. JUDr. Petr Šustek, Ph.D., JUDr. Tomáš Holčapek, Ph.D., JUDr. Lucie Šířoká, JUDr. Mgr. Martin Šolc, Ph.D.

Katedra zdravotnického práva Právnické fakulty UK

Základní problematické aspekty Doporučení ČLK I/2010

- Prostor pro zlepšení: struktura, metodologie, terminologická a koncepční jednotnost doporučení
- Aktualizace některých právních otázek (od 2010 proběhla reforma zdravotnického práva)

FACULTY
OF LAW

Charles University

Základní koncepty a principy

- Vymezení a rozlišení **právních důvodů poskytování ZS** (zejm. informovaný/zástupný informovaný souhlas, stav nouze)
- Význam **standardu péče na náležitě odborné úrovni** (zejm. respektování individuality pacienta)
- **Primárně medicínská otázka:** indikace z hlediska poměru benefitů a zátěže
- Lidský život je konečný – **sama smrt není selháním medicíny, dystanazie může být**
- **Ekvivalence nezahájení a ukončení péče**

Terminologické a koncepční sjednocení

- **Nutné sjednocení a modernizace terminologie**
  - „Marná“ a **neúčelná léčba**
  - „Nevede k záchraně života, uchování zdraví či udržení kvality života“ (čl. 3 písm. d) I/2010) vs. „nemožnost zastavit postup choroby, navrátit zdraví nebo odvrátit smrt“ (čl. 3 písm. e) I/2010) – **rozdílné koncepty**
  - **Návrh: Chybí reálná naděje na zachování pacientem vyžadované kvality života v souladu s terapeutickými cíli, pokud byly definovány**
  - **Kurativní léčba vs. intenzivní péče vs. život udržující léčba vs. paliativní péče**
  - Paliativní péče **se nevylučuje s kurativní léčbou**
  - „Útrapy a diskomfort“ – **zjednodušení terminologie**

Kompetentní pacient

- Může zpravidla **volit z několika alternativ** – může si zvolit i starší, méně bezpečnou či „méně racionální“ alternativu
- **Limit:** nesmí jít o postup, který s vysokou pravděpodobností přináší významně více zátěže než benefitu

FACULTY
OF LAW

Charles University

Nekompetentní pacient s DVP

- Aplikace DVP pouze v případě, že pacient o péči **aktuálně není schopen rozhodovat**
- Poskytovatel je **povinen DVP respektovat**, pokud:
  - **je má k dispozici** (není povinen jej aktivně vyhledávat)
  - **je platné**
    - poměrně přísné formální náležitosti

Nekompetentní pacient bez DVP

- 1) Situace **bez nutnosti zástupného informovaného souhlasu**
- 2) Situace, kdy je **vyžadován zástupný informovaný souhlas**

V obou případech povolena jen léčba, která **s rozumnou pravděpodobností pacientovi přinese benefit převažující zátěž**

FACULTY
OF LAW

Charles University

Nekompetentní pacient bez DVP

I) Bez nutnosti zástupného informovaného souhlasu

- Stav nouze – poskytnutí **neodkladné péče**
  - § 38 odst. 3 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách
  - účelem neodkladné péče je zamezit nebo omezit vznik **náhlých stavů**, které **bezprostředně ohrožují život** nebo by mohly vést k náhlé smrti nebo **vážnému ohrožení zdraví**, nebo způsobují **náhlou nebo intenzivní bolest** nebo náhlé změny chování pacienta, který ohrožuje sebe nebo své okolí
- **DNR může vydat i poskytovatel zdravotních služeb**
  - **neposkytnutí neindikované péče** je stále postup na náležitě odborné úrovni
  - I. ÚS 1594/22: participační práva osob blízkých – jde o **právo být zahrnut do rozhodování, NIKOLIV právo na rozhodnutí**

Nekompetentní pacient bez DVP

2) Zástupný informovaný souhlas

- Osoba pacientem určená > manžel (příp. registrovaný partner) > rodič > jiná svéprávná osoba blízká
  - § 34 odst. 7 ZZS

Martin Šolc
solcma@prf.cuni.cz

Děkuji za pozornost!

FACULTY
OF LAW
Charles University